

Kommittédirektiv

Ett starkt straffrättsligt skydd vid människohandel och köp av sexuell handling av barn

Dir.
2014:128

Beslut vid regeringssammanträde den 4 september 2014

Sammanfattning

En särskild utredare ska undersöka om det finns behov av åtgärder i syfte att säkerställa ett starkt straffrättsligt skydd mot människohandel, köp av sexuell tjänst och köp av sexuell handling av barn. Vid behov av förändringar ska förslag till sådana lämnas. Utredaren ska i detta syfte bl.a.

- utvärdera tillämpningen av bestämmelsen om människohandelsbrott och undersöka om syftet med lagändringen 2010 har uppnåtts,
- granska hur de brottsbekämpande myndigheterna utreder och i övrigt arbetar med ärenden om människohandel,
- utvärdera vilket genomslag 2011 års skärpning av straffet för köp av sexuell tjänst har fått,
- se över straffskalan för köp av sexuell handling av barn, och
- utvärdera tillämpningen av oaktsamhetskravet i 6 kap. 13 § brottbalken som innebär att en gärningsman kan dömas för vissa sexualbrott mot barn även om han eller hon inte insåg men hade skälig anledning att anta att barnet inte hade uppnått en viss ålder.

Uppdraget ska redovisas senast den 9 mars 2016.

Behovet av utredning

Människohandelsbrottet

Handel med människor är en komplex företeelse som många gånger är gränsöverskridande och involverar en rad olika aktörer. I regel innefattar brottsligheten att människor, ofta kvinnor och barn, rekryteras och transporteras inom ett land eller mellan länder i syfte att de senare ska utnyttjas på olika sätt, t.ex för sexuella ändamål eller genom arbetskraftsexploatering.

Att förebygga och bekämpa människohandel är sedan länge en högt prioriterad fråga för Sverige. En viktig del i det arbetet är en stark och ändamålsenlig straffrättslig lagstiftning. Brottet människohandel för sexuella ändamål infördes i brottsbalken den 1 juli 2002 (prop. 2001/02:124, Straffansvaret för människohandel). Två år senare utvidgades straffansvaret bl.a. till att även omfatta människohandel för andra former av exploatering och brottet rubricerades människohandel (prop. 2003/04:111, Ett utvidgat straffansvar för människohandel). Bestämmelsen om människohandelsbrott fick sin nuvarande utformning den 1 juli 2010. Avsikten med de ändringar som genomfördes var att ge straffbestämmelsen en tydligare och mer ändamålsenlig brottsbeskrivning i syfte att effektivisera brottsbekämpningen. Kravet på att gärningsmannen genom handelsätgården ska ta kontroll över offret, det s.k. kontrollrequisitet, togs då bort (prop. 2009/10:152, Förstärkt straffrättsligt skydd mot människohandel).

Enligt bestämmelsen om människohandelsbrott i 4 kap. 1 a § brottsbalken döms den som genom olaga tvång, vilseledande, utnyttjande av någons utsatta belägenhet eller med annat sådant otillbörligt medel rekryterar, transporterar, överför, inhyser eller tar emot en person i syfte att han eller hon ska exploateras för sexuella ändamål, avlägsnande av organ, krigstjänst, tvångsarbete eller annan verksamhet i en situation som innebär nödläge för den utsatte. Om brottet begås mot en person under 18 år krävs inte att något otillbörligt medel har använts. Straffskalan är fängelse i lägst två och högst tio år. Om brottet bedöms som mindre grovt är straffskalan fängelse i högst fyra år.

Den grundläggande konstruktionen och utformningen av bestämmelserna om människohandelsbrott bygger på internationella överenskommelser.

De brottsbekämpande myndigheternas arbete mot människohandel

Strafflagstiftningen utgör en viktig grund för arbetet med att förebygga och bekämpa människohandel. Att de brottsbekämpande myndigheterna har goda förutsättningar att arbeta med denna typ av ärenden, som ofta är resurskrävande och svårutredda, är en annan viktig förutsättning i det arbetet.

Regeringen har vidtagit ett antal åtgärder för att stärka kvaliteten och effektiviteten i rättsväsendet när det gäller bl.a. människohandel. Den handlingsplan mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål (skr. 2007/08:167) som antogs 2008 innehöll flera åtgärder som syftade till detta, bl.a. satsningar på ökad kompetens inom polisen, Åklagarmyndigheten, domstolsväsendet och Migrationsverket. Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten tillfördes vidare extra medel för att förstärka de operativa insatserna för att bekämpa människohandel samt utöka metod- och kompetensutvecklingen. Handlingsplanen har följts upp med fortsatta åtgärder. Exempelvis har Länsstyrelsen i Stockholms län getts ett utökat mandat när det gäller att på nationell nivå samordna arbetet som bedrivs av myndigheter mot prostitution och människohandel. Från att tidigare endast haft till uppgift att arbeta med människohandel för sexuella ändamål omfattar uppdraget nu alla former av exploatering.

Vidare arbetar de brottsbekämpande myndigheterna kontinuerligt med att se över kompetens och arbetsmetoder för att upptäcka eventuella brister och för att förbättra och effektivisera arbetet mot människohandel. Myndigheterna upprättar i detta syfte rapporter där arbetet mot människohandel granskas och analyseras och förslag till åtgärder lämnas. Flera rapporter pekar på betydelsen av kompetens och effektiva arbetsmetoder för ett framgångsrikt arbete mot människohandel.

Under 2012 genomförde Rikspolisstyrelsen en inspektion av ett urval polismyndigheters förmåga att utreda ärenden om

människohandel för sexuella ändamål och köp av sexuell tjänst (Tillsynsrapport 2013:7 Inspektion av polismyndigheternas förmåga att utreda ärenden om människohandel för sexuella ändamål och köp av sexuell tjänst). Inspektionsgruppen konstaterar bl.a. att det finns brister inom underrättelsearbetet och att det inte bedrivs något arbete mot köp av sexuell tjänst inom flertalet av de inspekterade polisområdena. Inspektionsgruppens bedömning är att ett framgångsrikt arbete bygger på att angripa hela kedjan av kriminella aktörer, dvs. sexköpare, hallickar och de som ägnar sig åt människohandel. Inspektionsgruppen rekommenderar polismyndigheterna bl.a. att skapa sig en lägesbild där internet ingår som en av källorna, avsätta resurser samt tydliggöra ansvar, metod och mål för verksamheten inom hela det inspekterade brottsområdet.

Beslutet att fr.o.m. den 1 januari 2015 bilda en sammanhållen polismyndighet kommer för polisen att skapa ytterligare förutsättningar för verksamhetsutveckling och en effektivare utredningsverksamhet.

Vidare har Åklagarmyndigheten ett pågående projekt som syftar till att öka lagföringen av ärenden som rör människohandel. I en delredovisning av projektet presenterade myndigheten i oktober 2013 en rapport där domar och ärenden om människohandel från 2009 till sommaren 2012 har undersökts (Människohandel – delredovisning av ett projekt – Domar 2009–2012, ÅM-A 2013/1731). I rapporten konstateras att få åtal för människohandel leder till fällande dom för detta brott. Åtal för människohandel för sexuella ändamål bedöms i stället i stor utsträckning som koppleri eller grovt koppleri. Genomgången av praxis tyder också på att det förhållandevis låga antalet fällande domar för människohandel delvis beror på svårigheter att förmedla den speciella relation som ofta finns mellan förövare och offer i människohandelsärenden. Ett offer befinner sig inte sällan i ett känslomässigt och socialt beroende till gärningsmannen. Det medför ofta att offret ogärna vill medverka i utredningen. En annan svårighet, enligt rapporten, är att leda i bevis att gärningsmannen använt sig av ett otillbörligt medel vid handelsåtgärden med offret.

Länsstyrelsen i Stockholms län har i en lägesrapport angående utsatta EU-medborgare i Sverige (Rapport 2014:10 Utsatta EU-medborgare i Sverige, Lägesrapport ur ett människohandelsperspektiv) pekat på behov av insatser, bl.a. utbildning för att upptäcka och identifiera offer samt förbättrad samverkan mellan myndigheter och frivilligorganisationer.

Även den nationella rapportören i frågor som rör människohandel, som är placerad vid Rikspolisstyrelsen, har understrukit vikten av att metod- och kompetensutvecklande åtgärder regelbundet genomförs inom samtliga rättsvårdande myndigheter som kommer i kontakt med frågor som rör människohandel (Människohandel för sexuella och andra ändamål, Lägesrapport 14, RPS Rapport 2014).

Få fällande domar för människohandel

Trots förändringar av människohandelsbrottets utformning, regeringens olika satsningar och de åtgärder som brottsbekämpande myndigheter vidtagit är det fortfarande få anmälningar som leder till åtal och fällande domar för människohandelsbrott. Under 2013 anmäldes 83 människohandelsbrott, varav 40 för sexuella ändamål. År 2012 var motsvarande siffror 69 anmälningar, varav 21 för sexuella ändamål, och 2011 var det 98 anmälningar, varav 35 för sexuella ändamål. Enligt statistik från Brottsförebyggande rådet (Brå) dömdes 2 personer för människohandel 2013. År 2012 dömdes 9 personer och 2011 dömdes 2 personer.

I riksdagen har flera motioner väckts om utformningen och tillämpningen av bestämmelsen om människohandelsbrott samt behovet av ökade resurser för att höja kompetensen och ge effektivare brottsbekämpning (t.ex. motion 2013/14:Ju364, 2012/13:Ju354 och 2011/12:Ju321).

Vidare har Sverige nyligen varit föremål för utvärdering av hur kraven i Europarådets konvention om bekämpande av människohandel uppfylls. Den expertgrupp, GRETA, som genomfört utvärderingen presenterade sin rapport i maj 2014. Rapporten innehåller ett antal förslag till åtgärder, bl.a. ökad utbildning till relevanta yrkesaktörer och effektivare brottsutredningar

(Report concerning the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Sweden, GRETA[2014]11).

Mot denna bakgrund finns anledning att utvärdera tillämpningen av bestämmelsen om människohandelsbrott och vid behov föreslå de förändringar som behövs för att säkerställa ett starkt och ändamålsenligt skydd mot människohandel. Det finns vidare skäl att undersöka hur de brottsbekämpande myndigheterna utreder och i övrigt arbetar med ärenden om människohandel och överväga behovet av åtgärder i syfte att effektivisera utredningarna och öka lagföringen av människohandel.

Straffet för allvarliga fall av köp av sexuell tjänst

Sedan den 1 januari 1999 är det i Sverige förbjudet att köpa sexuella tjänster. Enligt 6 kap. 11 § brottsbalken döms den som skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse mot ersättning för köp av sexuell tjänst till böter eller fängelse i högst ett år. Förbudet utgör ett viktigt instrument i arbetet med att förebygga och bekämpa både köp av sexuell tjänst och människohandel för sexuella ändamål.

Den nuvarande straffskalan för köp av sexuell tjänst infördes den 1 juli 2011 då straffmaximum höjdes från fängelse i sex månader till fängelse i ett år (prop. 2010/11:77, Skärpt straff för köp av sexuell tjänst). En utvärdering av tillämpningen av förbudet mot köp av sexuell tjänst hade visat att det fanns en stor likformighet när det gäller bedömning av straffvärde och påföljdsval (SOU 2010:49, Förbud mot köp av sexuell tjänst. En utvärdering 1999–2008). Sedan Högsta domstolen år 2001 prövade frågan om straffmätning för ett köp av sexuell tjänst (NJA 2001 s. 527) hade mer än 85 procent av alla lagföringar för brottet medfört påföljden 50 dagsböter. Endast i ett fåtal fall fann utredningen att försvårande omständigheter hade redovisats och beaktats och annan påföljd än böter dömts ut.

Syftet med höjningen av straffmaximum var att skapa ytterligare utrymme för en mer nyanserad bedömning av straffvärdet vid allvarliga fall av köp av sexuell tjänst. Som exempel på omständigheter som vid straffvärdebedömningen bör tala i en

skärpande riktning angavs att den som utför en sexuell tjänst befinner sig i en skyddslös eller annars utsatt situation, t.ex. på grund av att han eller hon är utländsk och inte kan göra sig förstådd och befinner sig på en okänd plats, eller är utlämnad till en tredje person som avtalar om detaljerna för köpet samt ofta även tar emot betalningen och står för arrangemangen kring köpet, såsom lokal eller transport. Sådana omständigheter torde inte sällan förekomma vid köp av sexuella tjänster som har anknytning till människohandel eller annan liknande organiserad brottslighet.

I samband med höjningen av straffmaximum övervägdes också en gradindelning av brottet. En gradindelning ansågs dock ha flera nackdelar. Det anfördes bl.a. att det med en sådan lösning skulle finnas risk för att resurser enbart skulle satsas på mera straffvärda fall, att färre brott totalt sett skulle beivras och att den attitydpåverkande effekten på sikt skulle minska. Vidare framhölls att en gradindelning också väcker frågor av systematisk och lagteknisk karaktär, i första hand i förhållande till köp av sexuell handling av barn men också andra sexualbrott. När det gällde den av Lagrådet förordade ordningen, att utan en samtidig gradindelning komplettera lagtexten med exempel på försvårande omständigheter, ansågs ett sådant förfaringsätt bryta mot systematiken i brottsbalken.

Av statistik från Brå för 2011–2013 framgår att påföljden i fall där köp av sexuell tjänst varit huvudbrott nu bestäms till annat än dagsböter i något fler fall än förut. Det handlar dock fortfarande endast om enstaka fall. Böternas storlek ligger i flertalet fall fortfarande på en nivå runt 50 dagsböter. I de allra flesta fallen är det åklagare som bestämmer påföljden genom att meddela strafföreläggande för brottet. Samtidigt framgick det vid utvärderingen av tillämpningen av förbudet att lagföringar för köp av sexuell tjänst många gånger har koppling till koppleri- eller människohandelsärenden.

Även om den nuvarande straffskalan för köp av sexuell tjänst varit i kraft en relativt begränsad tid tyder statistikuppgifterna på att straffskärpningen inte har fått det genomslag som var avsett. Bedömningen av straffvärde och påföljdsval tycks fortfarande vara likformig, vilket talar mot att omständigheter

som bör tala i skärpande eller mildrande riktning kommit att beaktas i någon nämnvärd utsträckning.

Mot denna bakgrund finns det skäl att utvärdera vilket genomsnitt 2011 års höjning av straffmaximum för köp av sexuell tjänst har fått. Med utgångspunkt i utvärderingen ska det övervägas om det finns behov av förändringar i straffbestämmelsen för att säkerställa att omständigheter som förekommer vid de allvarligare fallen av köp av sexuell tjänst, t.ex. där den som säljer en sexuell tjänst är offer för människohandel eller kopp-leri, får genomsnitt vid straffvärdebedömningen. I det sammanhanget bör det särskilt övervägas en höjning av straffminimum genom att ta bort böter i straffskalan vid allvarliga fall av köp av sexuell tjänst.

Straffet för köp av sexuell handling av barn

Enligt 6 kap. 9 § brottsbalken döms den som förmår ett barn som inte fyllt 18 år att mot ersättning företa eller tåla en sexuell handling för köp av sexuell handling av barn. Straffet är böter eller fängelse i högst två år. Bestämmelsen tar i första hand sikte på köp av sexuella handlingar av barn mellan 15 och 18 år. När det gäller barn under 15 år blir andra sexualbrott tillämpliga, såsom exempelvis våldtäkt mot barn. Syftet med bestämmelsen är framför allt att skydda ungdomar från att dras in i prostitution.

Straffbestämmelsen fick sin nuvarande utformning och rubricering i samband med sexualbrottsreformen 2005 (prop. 2004/05:45, En ny sexualbrottslagstiftning). En av de förändringar som då genomfördes var en höjning av maximumstraffet till fängelse i två år, för att markera att köp av sexuella handlingar av barn generellt sett har ett högre straffvärde än motsvarande gärningar som riktar sig mot vuxna personer. Då bestämmelsen ansågs kunna omfatta gärningar för vilka ett minsta straff om fängelse 14 dagar kunde tyckas för strängt ansågs att straffskalan även fortsättningsvis borde innehålla böter. Som exempel nämndes fall där ersättning i någon form visserligen förekommit, men där offret är nära 18 års ålder och omständigheterna även i övrigt är sådana att straffvärdet är lågt.

Vid utvärderingen av 2005 års sexualbrottsreform gjordes, med hänsyn till att underlaget för utvärderingen varit mycket begränsat, bedömningen att det inte var möjligt att dra några säkra slutsatser om det fanns några problem vid tillämpningen av brottet köp av sexuell handling av barn (SOU 2010:71, Sexualbrottslagstiftningen – utvärdering och reformförslag). Enligt utredningen gick det inte heller att dra några slutsatser i fråga om synen på straffvärde för köp av sexuell handling av barn jämfört med före reformen.

Av statistik från Brå för åren 2006–2013 framgår att antalet lagföringar där köp av sexuell handling av barn varit huvudbrott varierar från 1 fall 2006 till som mest 24 för 2012. Påföljden varierar från böter till fängelse. År 2013 bestämdes påföljden till fängelse i 1 fall, skyddstillsyn med kontraktsvård i 1 fall, villkorlig dom med samhällstjänst i 3 fall och böter i 2 fall.

Det kan sättas i fråga om böter som påföljd för köp av sexuell handling av barn fullt ut kan anses motsvara allvaret i gärningen. Sverige har också av FN:s barnrättskommitté kritiserats för att inte se tillräckligt allvarligt på bl.a. köp av sexuell handling av barn och för att påföljderna inte är proportionerliga.

Mot denna bakgrund finns det anledning att se över straffskalan för köp av sexuell handling av barn för att säkerställa att den motsvarar brottets allvar. I det sammanhanget ska det särskilt övervägas en höjning av straffminimum genom att ta bort böter i straffskalan.

Oaktsamhetskravet i förhållande till ålder

Normalt krävs det uppsåt för att någon ska kunna fällas till ansvar för brott enligt 6 kap. brottsbalken. Enligt 6 kap. 13 § ska dock också den dömas som inte insåg men som hade skälig anledning att anta att den andra personen inte hade uppnått en viss ålder. De bestämmelser i 6 kap. som föreskriver ansvar för gärningar som begås mot någon under en viss ålder är 4 § (våldtäkt mot barn), 5 § (sexuellt utnyttjande av barn), 6 § (sexuellt övergrepp mot barn), 8 § (utnyttjande av barn för sexuell poseering), 9 § (köp av sexuell handling av barn), 10 § första stycket (sexuellt ofredande) och 10 a § (kontakt med barn i sexuellt

syfte). Vid dessa brott uppställs således inte något krav på full insikt om barnets ålder. Det är i stället tillräckligt med oaktsamhet.

Bestämmelsen i 6 kap. 13 § infördes i samband med brottsbalkens tillkomst. I samband med 2005 års sexualbrottsreform gjordes bedömningen att bestämmelsen skulle kvarstå i princip oförändrad. Riksdagen delade den uppfattningen (prop. 2004/05:45, En ny sexualbrottslagstiftning). Av de ursprungliga förarbetena framgår att bestämmelsen ska tillämpas med stor försiktighet och att det för straffansvar ställs krav på en tämligen hög grad av oaktsamhet (NJA II 1962 s. 192 f.). Till ansvar ska det inte dömas om barnet har en kroppsutveckling som är naturlig för den som klart passerat åldersgränsen och omständigheterna i övrigt inte ger gärningsmannen anledning att vara på sin vakt. Det innebär att det är i gränsfallen som gärningsmannen inte ska kunna undgå ansvar genom att hänvisa till att han eller hon inte haft säker kännedom om barnets verkliga ålder (prop. 2004/05:45 s. 113 f.).

Bestämmelsen i 6 kap. 13 § fyller en viktig funktion i upprätthållandet av det straffrättsliga skyddet för barn mot att utsättas för sexuella övergrepp. Bestämmelsen har haft i stort sett samma lydelse sedan den infördes i samband med brottsbalkens tillkomst. Samtidigt har lagstiftningen om sexualbrott mot barn utvecklats och genomgått betydande förändringar i riktning mot ett förstärkt skydd för barn under 18 år. Vidare har frågor om bestämmelsens tillämpning uppkommit i den allmänna debatten, framför allt i samband med uppmärksammade domar. I det sammanhanget har det bl.a. hävdats att tillämpningsområdet kommit att bli alltför begränsat, vilket exempelvis när det gäller köp av sexuella handlingar av barn medfört att sådana gärningar inte sällan i stället lagförs som köp av sexuell tjänst.

Mot denna bakgrund finns det anledning att se över och utvärdera tillämpningen av oaktsamhetskravet i 6 kap. 13 § brottsbalken samt med utgångspunkt i resultatet av det arbetet överväga behovet av lagändringar.

Uppdraget

Människohandel

Utredaren ska utvärdera tillämpningen av bestämmelsen om människohandelsbrott. Syftet med utvärderingen är att följa upp och undersöka hur bestämmelsen fungerar i praktiken och om syftet med lagändringen 2010 har uppnåtts. Utredaren ska också granska hur de brottsbekämpande myndigheterna bedriver sitt arbete.

Utredaren ska

- genomföra en praxisgenomgång i syfte att klarlägga tillämpningen av bestämmelsen om människohandelsbrott och analysera hur den har utvecklats sedan 2010, inklusive utredningar som inte lett till åtal för människohandel eller som har lett till åtal för andra brott,
- uppmärksamma och analysera om det finns några särskilda tolkningsproblem eller andra svårigheter vid tillämpningen av straffbestämmelsen,
- överväga om det finns behov av att förtydliga eller annars förändra bestämmelsen om människohandelsbrott,
- analysera vilka konsekvenser en lagändring skulle medföra för tillämpningen av andra relevanta bestämmelser i brottsbalken,
- granska och analysera hur polis och åklagare utreder och i övrigt hanterar ärenden om människohandel,
- överväga åtgärder för att stärka kvaliteten och effektiviteten i brottsutredningarna och öka lagföringen av människohandelsbrott, och
- om utredaren bedömer att det finns behov av författningsändringar eller andra åtgärder, lämna förslag till sådana.

Köp av sexuell tjänst

Utredaren ska utvärdera vilket genomslag 2011 års höjning av straffmaximum för brottet köp av sexuell tjänst har fått. Syftet med utvärderingen är att säkerställa att straffet vid allvarliga fall

av köp av sexuell tjänst, t.ex. där den som säljer en sexuell tjänst är offer för människohandel eller koppleri, fullt ut motsvarar brottslighetens allvar.

I uppdraget ingår att

- kartlägga gällande praxis när det gäller straffvärdebedömning och påföljdsval för köp av sexuell tjänst samt analysera hur tillämpningen har utvecklats sedan 2011,
- göra en genomgång av förundersökningar avseende lagförda köp av sexuell tjänst och undersöka i vilken utsträckning förmildrande och försvårande omständigheter utreds och åberopas av polis och åklagare samt, när ansvarsfrågan prövas i domstol, på motsvarande sätt undersöka i vilken utsträckning sådana omständigheter beaktas av domstolarna,
- analysera och ta ställning till om det finns behov av att förändra straffbestämmelsen för att säkerställa att försvårande omständigheter får genomslag vid straffvärdebedömningen, och i det sammanhanget särskilt överväga en höjning av straffminimum genom att ta bort böter i straffskalan vid allvarliga fall av köp av sexuell tjänst,
- analysera vilka konsekvenser eventuella lagändringar skulle medföra för tillämpningen av övriga bestämmelser i 6 kap. brottsbalken, och
- om utredaren bedömer att det finns behov av författningsändringar, lämna förslag till sådana.

Köp av sexuell handling av barn

Utredaren ska se över straffskalan för köp av sexuell handling av barn och överväga en höjning av straffminimum i syfte att säkerställa en straffskala som återspeglar brottets allvar.

I uppdraget ingår att

- granska och analysera tillämpningen av straffbestämmelsen, särskilt när det gäller straffvärdebedömning och påföljdsval,
- överväga om straffskalan bör ändras och i det sammanhanget särskilt överväga en höjning av brottets straffminimum genom att ta bort böter i straffskalan,

- analysera vilka konsekvenser eventuella lagändringar skulle medföra för tillämpningen av övriga bestämmelser i 6 kap. brottsbalken, och
- om utredaren bedömer att det finns behov av författningsändringar, lämna förslag till sådana.

Oaktsamhetskravet i 6 kap. 13 § brottsbalken

Utredaren ska se över och utvärdera tillämpningen av bestämmelsen i 6 kap. 13 § brottsbalken i syfte att säkerställa och upprätthålla ett starkt straffrättsligt skydd för barn mot att utsättas för sexuella övergrepp.

I uppdraget ingår att

- genomföra en praxisgenomgång för att klarlägga tillämpningen av bestämmelsen,
- utreda och redovisa hur bestämmelsen har tillämpats i förhållande till de olika straffbestämmelserna om sexualbrott mot barn, bl.a. genom att undersöka vilka omständigheter som särskilt beaktas av domstolarna och om det finns några särskilda tolkningsproblem eller andra svårigheter vid tillämpningen,
- överväga och ta ställning till om bestämmelsens tillämpningsområde framstår som rimligt och ändamålsenligt eller om det finns skäl att i något avseende förändra den, och
- om utredaren bedömer att det finns behov av författningsändringar, lämna förslag till sådana.

Uppdragets genomförande och tidsplan

När det gäller metoder för uppdragets genomförande står det utredaren fritt att utforma dessa efter vad som bedöms lämpligt.

Utredaren ska samråda med och inhämta upplysningar från berörda företrädare för rättsväsendet, dvs. polis, åklagare och domstolar, samt vid behov andra myndigheter eller organisationer som kan vara berörda, t.ex. Länsstyrelsen i Stockholms län.

Utredaren ska undersöka och beskriva hur de frågor som uppdraget omfattar behandlas i några länder som är jämförbara med Sverige.

Utredaren ska hålla sig informerad om och vid behov beakta relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet och utredningsväsendet samt inom EU och andra internationella forum.

Utredaren ska genomgående ha ett jämställdhetsperspektiv i den analys som görs. Vidare ska all statistik som utredaren redovisar vara köns- och åldersuppdelad.

Förslagets konsekvenser ska redovisas enligt 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474).

Uppdraget ska redovisas senast den 9 mars 2016.

(Justitiedepartementet)